

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 88/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vaarallisen jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Tiina Elon / vihr. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 88/2025 vp:

Aikooko hallitus varmistaa lainsäädännöllä, että vaaralliset lentotuhkat ja APC-jätteet tulee käsitellä asianmukaisesti ennen loppusijoitusta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Jätteen loppukäsittelyä ml. kaatopaikkasijoitusta pyritään vähentämään mm. lainsäädännön keinoin. Jätelain etusijajärjestyksen mukaan ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Tämän jälkeen jäte on valmistettava uudelleenkäyttöä varten, kierrätettävä se tai hyödynnettävä joko materiaalina tai energiana. Jätteen loppukäsittely kuten kaatopaikalle sijoittaminen on viimesijainen keino, jos jätettä ei voida muuten hyödyntää.

Jätteiden kaatopaikkasijoitusta säädellään kaatopaikka-asetuksella, joka kieltää mm. nestemäisen, räjähtävän, syövyttävän, hapettavan ja syttyvän jätteen kaatopaikkasijoituksen sekä rajoittaa voimakkaasti orgaanista ainesta sisältävän jätteen kaatopaikalle sijoittamista. Asetuksessa ei kategorisesti kielletä yksittäisten jätelajien kaatopaikalle sijoittamista, mutta siinä säädetään mm. jätteen kaatopaikkakelpoisuuden arvioinnista sekä jätteen esikäsittelyvelvollisuudesta, joilla varmistetaan, että jäte voidaan turvallisesti sijoittaa kaatopaikalle. Jätelainsäädäntöä sekä kaatopaikkoja koskevaa jäteverotusta pyritään kehittämään siten, että jätteen kierrättämiseen ja hyödyntämiseen olisi kannustimia ja, että mahdollisimman vähän jätettä ohjautuisi kaatopaikkasijoitukseen.

Jätevero on kaatopaikkavero, joka koskee sellaisia kaatopaikalle toimitettavia jätteitä, joiden hyötykäyttö on teknisesti ja ympäristöperusteisesti mahdollista, millä tarkoitetaan sitä, että hyödyntämisen ympäristöhyötyjen tulee olla haittoja suuremmat kaatopaikkakäsittelyyn verrattuna. Jäteverolain soveltamisalaa tarkastellaan säännöllisesti ja selvitetään mahdollisuuksia tehostaa jätteiden hyödyntämistä esimerkiksi tekniikan ja ympäristölainsäädännön kehittyessä.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjauksen mukaan hallitus selvittää jäteveropohjan laajentamista varmistaen, ettei verorasitus kohdistu alkutuotantoon, kotitalouksille eikä yritysten maksutaakka nouse kohtuuttomasti. Ympäristöministeriö on yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa selvittänyt kevään 2025 puoliväliriiheen vuoden 2024 kehysriihessä sovitun mukaisesti jätteiden tilastointia ja niiden hyötykäyttökelpoisuutta jäteveron soveltamisalan laajentamisen näkökulmasta.

Selvityksen perusteella erityisesti maa-ainesjätteiden tilastoinnissa on vielä merkittäviä puutteita, mikä on otettava huomioon jäteveroa kehitettäessä. Tavoitteena kuitenkin on, että ensi vaiheessa selvitetään jäteveron veropohjan laajentamiseksi nykyisen jäteveron ulkopuolella olevien jätteiden hyödyntämiskelpoisuutta siten, että tarkasteluun sisällytetään myös vaaralliset jätteet. Vaarallinen lentotuhka ja APC (Air Pollution Control) -jätteet sisältyisivät tähän tarkasteluun.

Helsingissä 16.4.2025

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

VN/10336/2025-YM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: